

Kodály Zoltán életének és munkásságának szlovákiai vonatkozásai

Tudományos Diákköri Konferencia

Készítette: Stela Járosiová

Témavezető: Mgr. Orsovics Yvette, PhD.

Selye János Egyetem

2020

A munka célja:

- Kodály Zoltán életének és munkásságának bemutatása, fókuszálva a szlovákiai/felvidéki kapcsolatokra:
 - Gyűjtőútjai Szlovákia területén
 - Kötődése konkrét városokhoz
 - Kapcsolatai szlovákiai zeneszerzőkkel

1 Betekintés Kodály Zoltán életébe és munkásságába

(1882 – 1967)

Népzene gyűjtő

Zeneszerző

Zenepedagógus

Népnevelő

Életútjának szlovákiai állomásai

1883 Szob → Galánta

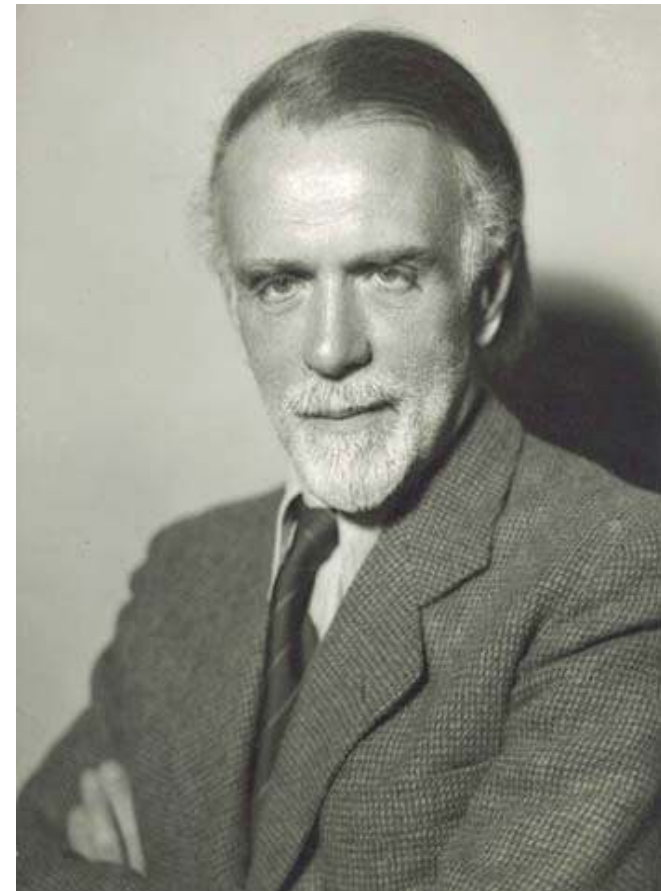
1888-1892 Galántai népiskolai
tanulmányok

„Mindent tőletek kaptam”

1892 Nagyszombat

1892-1900 Érseki főgimnázium

Bónis F. 1957, 2011; Breuer, 1997, 1999; Eősze, 1956, 1967,
1971, 1982; Gál, 1972; Kodály 2007/1; Sonkoly, 1984.

Emlékezés, tiszteletadás

Kodály Zoltán mellszobra az Esterházy parkban, Galántán.

Kodály Zoltán emléktáblája a galántai vasútállomás épületén.

Kodály Zoltán emléktáblája Nagyszombatban, a Zene Háza kapualjában.

Emlékezés, tiszteletadás

*Kodály Zoltán emléktáblája Gímesen
– Zoboralján.*

*Kodály Zoltán emléktáblája
Alsócsitáron – Zoboralján.*

Emlékezés, tiszteletadás

Kodály Zoltán Alapiskola, Galánta

Kodály Zoltán Gimnázium, Galánta

Kodály Zoltán Daloskör, Galánta

Kodály Zoltán Alapiskola, Dunaszerdahely

2 Kodály Zoltán népdalgyűjtő útjai Szlovákia területén

Célja:

1. összegyűjteni
2. megismertetni és közreadni

1905 - első népdalgyűjtői út

1905-1910 (Csallóköz, Mátyusföld,

1912-1915 (Gömör)

1918 (Kassa, keleti régió)

1921-1922 (Komárom megye, Palócföld)

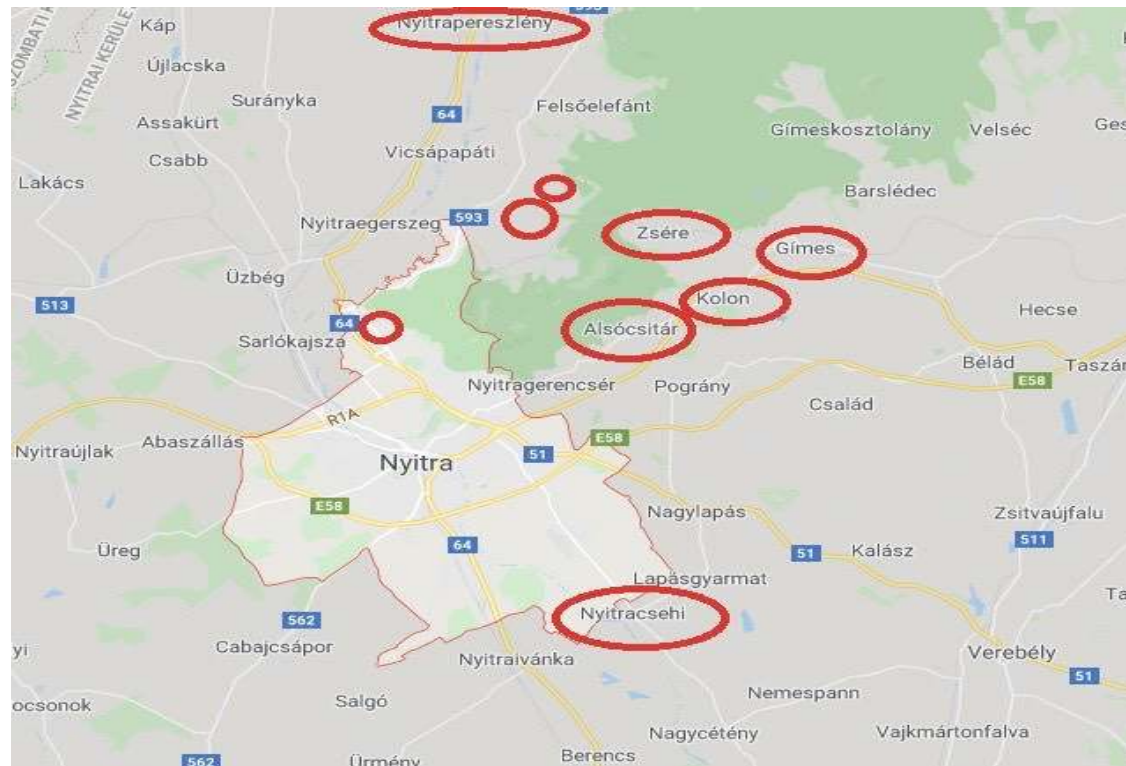

Csallóköz (Žitný ostrov) és Mátyusföld (Matúšova zem)

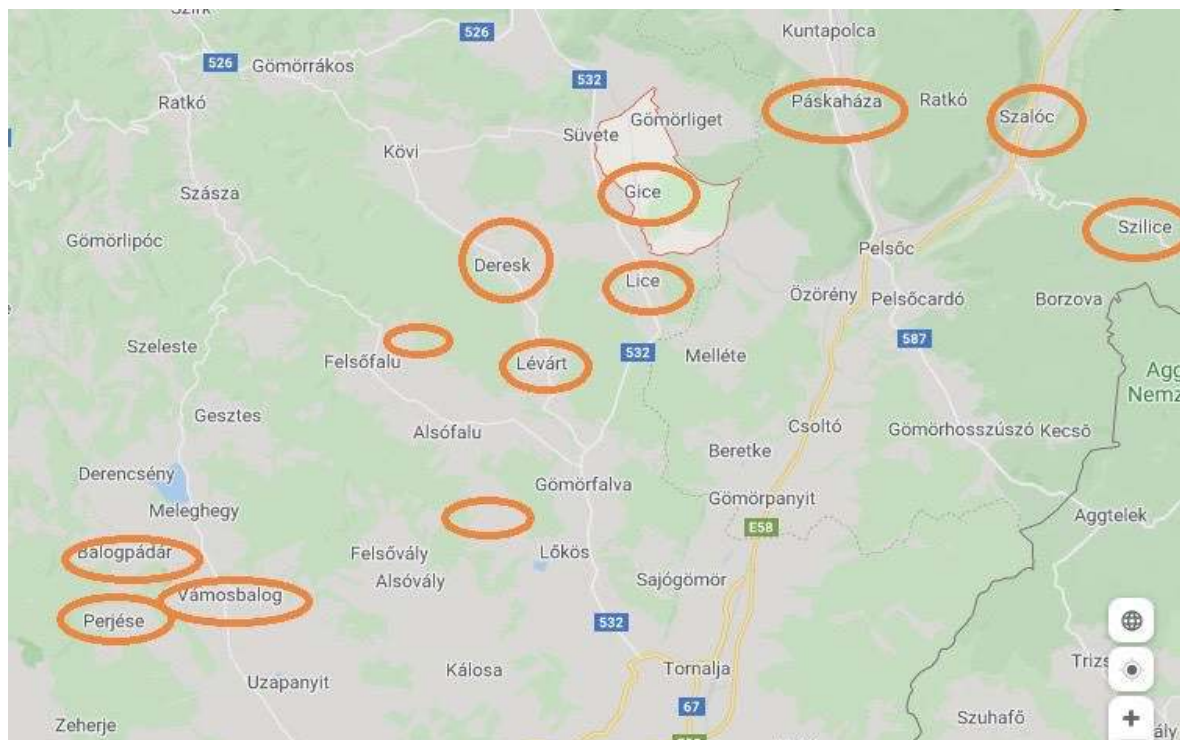
Csallóköz: Gúta (Kolárovo), Dunaszerdahely (Dunajská Streda), Dercsika (Jurová);
Mátyusföldön: Nádszeg, (Trstice), Felsőszeli (Horné Saliby), Farkasd (Vlčany), Zsigrád (Žihárec), Pered (Tešedíkovo), Deáki (Diakovce), Taksonyfalva (Matúškovo), Galánta (Galanta) és Királyfalva (Kráľová pri Senci).

Zoborvidék – Zoboralja (Pod Zoborom)

Gimes (Jelenec), Alsócsitári (Štitáre), Béd (Bádice), Kolon (Kolíňany), Menyhebédszalakusz (ma: Sokolniky, régen: Salakuzy), Nyitradarázs (Dražovce), Nyitracsehi (Čechynce), Nyitrapereszlény (Preseľany), Zsére (Žirany).

Gömör-Kishont (Gemser-Malohont)

Alsóbalog (Nižný Blh) és Alsófalu (Polina) –ma már csak Vámosbalog (Veľký Blh) néven ismert, Balogpádár (Padarovce), Derešk (Držkovce), Felsőrás (Rašice), Kisvisnyó (Višňove), Lévárt (Leváre), Lice (Licince), Gice (Hucín), Páskaháza (Pašková), Perjése (Dražice), Szalóc (Slavec), Szilice (Silica).

Bodrogköz (Medzibodrožie) és Ung-vidék (Použie)

- 1918 – Kassa
- Bartók Bélával - katonáktól

- Népdalgyűjtői út a 20.század
második felében Ág Tibor

*Cantabile Női Kamarakórus
Nagykapos*

Népdalgyűjtő körutak összegzése és eredményei Szlovákia területén

Élete során több mint 30 000 dallamot gyűjtött, ebből 1905 és 1920 között:

- 2000 magyar népdal
- 140 szlovák népdal

Kodály Zoltán kapcsolatai szlovákiai/szlovák zeneszerzőkkel

Kamarazenekar *Július Kubička* vezetésével
1900-ban.

A felső sor második
diákja bal oldalról:
Mikuláš Schneider –
Trnavský, a harmadik
diák jobbról pedig nem
más, mint Kodály Zoltán.

Kodály Zoltán kapcsolatai szlovákiai/szlovák zeneszerzőkkel

- közös tanulmányok
 - Nagyszombati gimnázium
 - Zeneakadémia, Budapest
- levelezések
 - 1923, 1937, 1951, 1952
- szakmai konzultációk
 - zeneszerzői
 - zenepedagógiai
- népdalgyűjtés – fordítás

Mikuláš Schneider –Trnavský

Kodály Zoltán kapcsolatai szlovákiai/szlovák zeneszerzőkkel

- tanulmányok
- levelezések
- Kodály Zoltán szerzeményeinek aktív ápolója

Štefan Németh – Šamorínsky

Kodály Zoltán kapcsolatai szlovákiai/szlovák zeneszerzőkkel

20. század kiemelkedő zeneszerzői

- Műveik hazafias szeretetének megnyilvánulása
 - Kodály Zoltán: Psalmus Hungaricus
 - Eugen Suchoň: Kárpátaljai Föld zsoltára, op.12
- konferenciák
- szakmai konzultációk
 - zeneszerzői

Eugen Suchoň

Kodály Zoltán kapcsolatai szlovákiai/szlovák zeneszerzőkkel

- konferenciák
- szakmai konzultációk
 - zeneszerzői
- Kodály Zoltán szerzeményeinek aktív ápolója

Rajter Lajos (Ludovít Rajter)

Összegzés:

Kodály Zoltán életének és munkásságának, valamint kapcsolatainak szlovákiai vonatkozásainak feltárása és összegzése

- szoros érzelmi kapcsolat
- népdalgyűjtés szellemi örökség
- nemzetek közti munka kapcsolatok

Felhasznált szakirodalom:

- ÁG, T. *Népdalkutatók nyomában Szlovákia magyarlakta vidékén.*
- BÓNIS, F. *Élet-pálya: Kodály Zoltán.*
- Dr. RICHTER, P. Kodály Zoltán népzenekutatói munkássága.
- EŐSZE, L. *Kodály Zoltán élete és munkássága.*
- EŐSZE, L. *Kodály Zoltán élete képekben és dokumentumokban.*
- HRIAGYELOVÁ-PALLEOVÁ, A. *Zoltán Kodály ako zberateľ slovenskej ľudovej hudby.*
- KODÁLY, Z. *Visszatekintés I-III.*
- MELICHER, A. *Nad listami Mikuláša Schneidera – Trnavského Zoltánovi Kodályovi.*
- MELICHER, A. *Zoltán Kodály a jeho vzťah k Slovensku.*
- TARI, L. Kodály Zoltán, a népzene tudós és zeneszerző a kapott szülőföld vonatkozásában.

**Köszönöm szépen
a figyelmet!**